

KUNADACSI BARANGOLÓ

2014. VI. szám

A tartalomról

Meghívó

...

Önkormányzati hírek

Anyakönyvi hírek

2014-es Helyi Önkormányzati Választás
eredményei

...

Fehér fűz: a természetes aszpirin

...

Lakossági tájékoztató: Hepatitis A vírusról
Kézhigiéne

...

Farkas Ildikó megválasztott polgármester
2014. október 1-jén elhangzott
bemutakozó beszéde

...

Mi történt az Igazgyöngy Óvodában eddig?
Országos Könyvtári Napok

...

Kis eső, nagy jókedv
Köszönetnyilvánítás
Népzenei találkozó Kunadacson
Műsor október 23. emlékére
Nyiraty Gábor: Holtak napján

...

Jó tanácsok télre – az immunrendszer
erősítésére

„Nyugaton, keleten vörös az ég alja,
Régről nem kelepel kéményen a gólya.
Csóka- s varjúsereg lepi el a fákat,
véget a szél se vet a nagy csárogásnak.

Pedig fúj, ahogyan fújni tud november,
birkózik a csupasz hegyekkel, vizekkel.
Bömböl a szél, süvölt, dühében már jajgat:
túlcsárogják dühét a csókák és a varjak.”

/Kányádi Sándor: November/

„A megbetegedéseink, problémáink akkorák, amekkorák az önmagunk elől is
rejtegetett érzelmi titkaink – és gyakran fogalmunk sincs e titkok jelenlétéről
addig, amíg nem jelennek meg testi szinten.”

Sok szeretettel meghívjuk a

Betegségek titkainak feltárása c. előadásra

Előadó: dr. Kovács Gyula háziorvos

Az előadás ideje: 2014. november 18. 17 óra.

Helye: művelődési ház nagyterme.

Az előadás ingyenes.

Szeretettel várjuk!

Kunadacs Község Önkormányzata
6097 Kunadacs, Rákóczi u. 2.
Tel: 76/558-131 Fax: 76/422-057
E-mail: kunadacs.ph@tanet.hu

Önkormányzati hírek

Kunadacs Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2014. szeptember 15-én megtartott rendkívüli ülésének napirendje:

1. Tájékoztató az önkormányzat 2014. évi költségvetésének első felévi végrehajtásáról

Kunadacs Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2014. szeptember 25-én megtartott ülésének napirendje:

1. Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról.
2. Az önkormányzat 2014. évi költségvetési rendeletének módosítása.
3. A szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni támogatásról, valamint az ellátásokért fizetendő térítési díjakról szóló 14/2011.(VI.24.) önkormányzati rendelet módosítása.
4. A Kunadacsi KÖH szervezeti és működési szabályzatának módosítása szolgáltatás végzésére.
5. Pályázati felhívás a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó.
6. Bács-Kiskun megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kecskeméti Hivatásos Tűzoltóparancsnokság 2013. évi parancsnoki beszámolója.
7. Az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérleti díjának felülvizsgálata.
8. Döntés a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjpályázaton való részvételtől.
9. Kunadacs Község településrendezési eszközei véleményezési szakaszában érkezett vélemények ismertetése, elfogadása.

Kunadacs Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2014. október 22-én megtartott alakuló ülésének napirendje:

1. Az alpolgármester megválasztása.
2. Alpolgármester esküvétele, esküokmány aláírása.
3. Polgármester illetményének és költségterítésének megállapítása.
4. Alpolgármester tiszteletdíjának és költségterítésének megállapítása.
5. Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása, felülvizsgálatának előkészítése.
6. A képviselő-testület bizottságának megválasztása.
7. Tájékoztató az önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokról.
8. Tájékoztató az önkormányzati képviselők vagyonnyilatkozat tételi kötelezettségéről.
9. Tájékoztató a polgármesteri munkakör átadásáról.
10. Informatikai eszközök pályázati úton történő beszerzése.
11. Döntés az Izsák és Térsége Rekultivációs Önkormányzati Társulás és az IZSÁK-KOM Fejlesztési Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsába delegált tag személyéről.
12. Képviselő-testületi hozzájárulás a „Kunadacs” településnév használatához.

A jegyzőkönyvek teljes terjedelemben megtekinthetők a községi könyvtárban, illetve a www.kunadacs.hu weboldalon.

2014-ES HELYI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS EREDMÉNYEI

A névjegyzékben lévő választópolgárok száma: **1324** fő
Szavazóként megjelent választópolgárok száma: **385** fő

Polgármesteri választás eredménye:

Farkas Ildikó Független jelölt
346 érvényes szavazólap, **36** érvénytelen

Egyéni listás választás eredményei:

364 érvényes szavazólap, **21** érvénytelen

Köröksi Krisztián Független jelölt	149
Sipos Balázs József Független jelölt	240
Makai Katalin Független jelölt	191
Bódog Ferenc Független jelölt	138
Látosné Laczkovics Anett Mária Független jelölt	155
Szántai József Független jelölt	223
Szél István Független jelölt	144
Dunai László Független jelölt	290
Madarász Csaba Független jelölt	61
Kelemen János Független jelölt	161

Az önkormányzat összetétele tehát:

Farkas Ildikó polgármester
Dunai László képviselő
Sipos Balázs József képviselő
Szántai József képviselő
Makai Katalin képviselő
Kelemen János képviselő
Látosné Laczkovics Anett Mária képviselő

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Rostás András János 2014.10.12.
an.: Rostás Laura Henrietta
Janovics Ferenc 2014.10.31.
an.: Kis Melinda

Elhunytak:

Szűcs József (78) 2014.10.05.
Ripp Istvánné (62)
Szül.: Nagy Ilona 2014.10.25.

*Farkas Ildikó, polgármesterjelölt 2014. október 1-jén
18 órakor tartotta bemutatkozó beszédét a művelődési házban.*

Köszöntött mindenkit a bemutatkozó fórumon. Nagy tisztelettel köszöntötte dr. Salacz László országgyűlési képviselő Urat itt Kunadacson, Dunai László polgármester urat és a közeledő önkormányzati választásokon induló képviselő jelölteket, minden kedves kunadacsi lakótársat.
Felkérte az országgyűlési képviselőt, hogy nyissa meg a mai fórumot. Azután elmondta bemutatkozó beszédét. A beszéd teljes szövege az 5. oldalon olvasható.

Fehér fűz: a természetes aszpirin

A fehér fűz (vagy ezüstös fűz), ez a hazánkban is őshonos, vízparti, kecses sudár ágakkal rendelkező fa már az ókorban is ismert és széles körben alkalmazott gyógynövény volt. Nevét levelének fehéren molyhos fonákjáról kapta. Egyik legismertebb nemesített fajtáját ("Tristis"), mely talajig csüngő koronát növeszt, szomorúfűzként ismerik, és előszeretettel ültetik parkokba, strandokra, mert igénytelenebb és szebb vesszőket terem, mint az alapfaj. A Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karán működő Gyógy- és Aromanövények Tanszék kutatói a Traditional and wild projekt (<http://traditionalandwild.eu/hu/>) keretében többek között az egyes gyógynövényekkel kapcsolatos tradicionális tudást, valamint a növények hatóanyag-tartalmát vizsgálják. Kutatásaik tükrében lássuk, mit érdemes tudni a fehér fűzről!

Mi mindenre jó a fehér fűz?

A fehér fűz legértékesebb, legtöbb hatóanyagot tartalmazó része a kérge, melyet felhasználás előtt megszáritanak és felaprítanak. Fenol-glikozidokat (2-11%), elsősorban szalicint, továbbá szalicilalkoholt, flavonoidokat és cserzőanyagokat (8-20%) tartalmaz. A fűzfatea már az egyiptomi birodalomban is ismert láz- és fájdalomcsillapító hatású szer volt. Az évszázadok során a herbalisták a fűzfa kérget számtalan betegségre ajánlották pl. hányinger csökkentésére, vízhajtóként, pattanások ellen, sőt a szexuális vágy elfojtására is. Ma elsősorban gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító és lázcsillapító tulajdonságai miatt alkalmazzák a gyógyászatban. Vizes kivonata belsőleg reumás betegségek, ill. ízületi gyulladás esetén csökkenti a fájdalmat és duzzanatot, javítja az ízületek mozgását, de a fejfájást és menstruációs görcsöket is képes enyhíteni.

A fűzfa kérgében található szalicinmolekula nagyon hasonlít az Aspirin® fő hatóanyagához, az acetil-szalicilsavhoz, melyet a gyógyszeriparban szintetikus (ipari) úton állítanak elő. Az acetil-szalicilsav nagyon erős gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító és lázcsillapító hatású anyag, de gátolja bizonyos enzimek működését is, amelyek a gyomor nyálkahártyáját védő anyagokat termelik. Így hosszan tartó alkalmazása során gyomorvérzés, gyomorfekély alakulhat ki. A fűzfa fő hatóanyaga, a szalicin ezzel szemben csak a májban aktiválódik, így elkerüli a gyomrot, nem károsítja azt. Hatása ezáltal később alakul ki, de elhúzódóbb lesz, mint a szintetikus szalicilsav-származékoké. További előnye, hogy felszívódását a növény egyéb kísérőanyagai is fokozzák. Az acetil-szalicilsavat használják véralvadástgátlóként is (pl. érelmeszesedés esetén a vérrögképződés megelőzésére), a szalicin e hatással nem rendelkezik.

A fűz vizes kivonatait külsőleg, borogatás formájában is alkalmazhatjuk fagyott testrészek, sebek, fekélyek kezelésére, lábizzadás, ekcéma és más bőrbetegségek esetén is hatékony.

Vizes kivonatainak elkészítési módjai

2-4 g száraz, aprított vagy porított fűzfakérget forraljunk 5 percig 2 dl vízzel (majd további 15-20 perc áztatás), vagy hagyjuk ugyanennyi hideg vízben állni 8 órát, végül szűrjük le! Naponta legfeljebb 3 pohárral igyunk! Adható hozzá méz vagy citrom, de másféle teával is összekeverhető. A fent említett vizes kivonatokat borogatásként is fel lehet használni.

Ellenjavallatok:

Nagy adagban a fűzfa kérge hányingert, hasmenést okozhat. Tilos fogyasztani asztmában, gyomor- és nyombélfekélyben szenvedőknek ill. aszpirinérzékenyeknek. Lázas gyermekek kezelésére sem alkalmazható, és bárányhimlő esetén is kerülni kell.

Nem gyógyászati jellegű felhasználása:

A fehér fűz fája rendkívül laza szövetű, puha és könnyű, ezért faragásra, teknő és folyami csónakok, sportszerek (pl. teniszsütők) készítésére is előszeretettel használják. Ládákat és rakodólapokat is előállítanak belőle. Vesszői kosárfonásra is alkalmasak. Továbbá nagy jelentőségű a cellulóz- és rostlemezgyártásban. A kozmetikai iparban is felhasználják, magas cserzőanyag-tartalma miatt porösszehúzó hatású.

Hol, mikor és hogyan gyűjthető?

A fehér fűz nagy termetű, lombhullató fa, amely akár 25 m magasra is megnőhet. Kérge világosszürke és repedezett, levelei lándzsa alakúak, felül kopaszok, szürkészöldek, alul ezüstösen szőrösek. Ágai idősebb korban bókólok. Elsősorban folyópartok mentén, ártereken, mocsaras helyeken fordul elő vadon, mivel igen nagy vízigényű. Erre utal botanikai neve (*Salix*) is, mely a kelta *sal* (=közeli) és *lis* (=víz) szavakból származtatható. A fehér fűzön kívül más fűzfajok kérge is gyűjthető, így például a kosárfonófűz, a kanadai fűz, a csigolyafűz és a csőregefűz. A vesszőkről, vékonyabb ágakról februárban, kora tavasszal gyűjtik a kérget. A 30-40 cm távolságban ejtett két gyűrűs metszést hosszanti vágással kötik össze, majd a kérget lehántják. Ezek után megszáritják, vagy természetes úton, vagy műszárítóban max. 60°C-on.

Érdekességek, népszokások, asztrológia

A fűzfakérget fogyókúra termékekben is felhasználják, mivel gyorsítja az anyagcserét és csökkenti az étvágyat. Ezen hatásai azonban tudományosan még nem bizonyítottak. A Bach virágterápiában a fehér fűzfát csüggedtség vagy kedvetlenség ellen ajánlják. A Dunántúlon néhol locsolás helyett fűzfaággal vesszőzték meg a lányokat húsvétkor, a csángók pedig fűzfasípval keltették életre a tavaszt. A fűz a kelta ogham (fa horoszkóp) egyik jegye (április 15 - május 12.). A kelta mítosz szerint a teremtésben az első fa a fűz, a világegyetem ebből alakult ki, így a földi élet is.

Háttérinformáció:

Az adatok, információk forrása a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának Gyógy- és Aromanövények Tanszéke. Az adatokat a tanszék munkatársai tudományos igényességgel állították össze.

Az információk begyűjtését és a háttérkutatásokat a Traditional and wild projekt támogatta. A projekt az Central Europe Programban az Európai Unió és a Magyar Köztársaság társfinanszírozásával valósul meg.

<http://traditionalandwild.eu/hu/>

<http://www.facebook.com/traditionalandwild.HU>

További információ:

Herendy Csilla kommunikációs vezető

csilla.herendy@gmail.com

+36 20 385 10 89

Traditional and wild

BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve

Lakossági tájékoztató

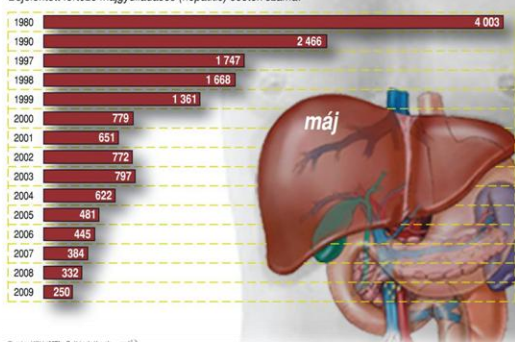
Hepatitis A (vírusos májgyulladás)

Mi okozza a betegséget?

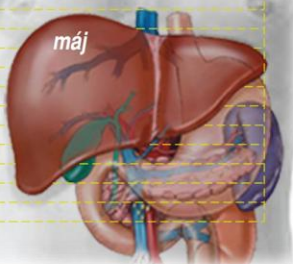
A fertőző májgyulladás kórokozója a **HEPATITIS A VÍRUS**, mely emberi érintkezéssel, piszkos kézzel vagy a szennyezett étellel-itallal terjed. Betegségük elején székletükkel ürítik a fertőzöttet a vírust. Az ételt előkészítő személyzet gyakran a járvány okozója, nagy tömegeket akkor érint, ha az ivóvíz rendszerbe szennyvíz kerül. A part menti vizekben tenyésztett tengeri állatokból készült nyers vagy nem eléggé átfőzött tengeri ételek, valamint a széklettel trágyázott földben termelt nyers zöldségek is fertőzöttnek lehetnek. A hidegnek ellenáll, fagyasztás sem pusztítja el.

Fertőző májgyulladásos megbetegedések Magyarországon 1980-2009

Bejelentett fertőző májgyulladásos (hepatitis) esetek száma:

Forrás: KSH; MTI - Szakszolgálatok

Betegség:

A hirtelen kezdet néhány napig tartó lázzal, étvágytalansággal, gyengeséggel és hasi fájdalommal kezdődik. Néhány nap elteltével étvágycsökkenés, hányás, a has jobb felső részén fájdalom vagy érzékenység, továbbá sötét színű vizelet, világos színű széklet, sárgaság vagy a szem besárgulása követi. A tünetek 2-3 hét múlva megszűnnek, de a lábadozás 2-3 hónapig is eltarthat. Ha ezen tüneteket észleli magán, kérjük, azonnal forduljon háziorvosához.

A gyermekek gyakran tünetmentesen fertőződnek, enyhe betegségük alatt is vírusürítők, melynek a fertőzés átadásában jelentős szerepe van!

A megelőzés lehetőségei:

- személyi higiénés magatartás (kézmosás fontossága)
- védőoltás

A kézmosásnak, kézfertőtlenítésnek, különösen ételkészítés, étkezés előtt, WC használata után fontos szerepe van a betegség megelőzésében. Amennyiben fertőző májgyulladásban szenvedő beteg van a családban, közforgalomban kapható kézfertőtlenítő használata is szükséges (pl. Clarasept) a használati utasítás szerint.

A hepatitis A ellen többféle oltóanyag van forgalomban. Mindegyik elölt vírust tartalmaz és egyéves kortól alkalmazható. A védettség - oltóanyagtól függően - a 10-15. naptól alakul ki. Az első oltás után, oltóanyagtól függően, 6-60 hónap múlva emlékeztető oltás szükséges a hosszú távú védelem kialakításához, amely után a védettség legalább 10 évig tart.

Forrás: OEK

KÉZHIGIÉNE

Lakossági tájékoztató

A mindennapi tevékenység során az emberi test állandóan szennyeződik. A szennyeződés mértéke, összetétele a test különböző részein eltérő.

A külső környezettel közvetlenül érintkezésbe kerülő bőrfelületünk közül **a kéz bőre tekinthető a legszennyezettebbnek, esetenként a legfertőzőbbnek.**

Ezért **a minél gyakoribb szappanos kézmosás** a fertőzésátvitel megelőzésének egyik leghatásosabb, legegyszerűbb módja, tekintettel arra, hogy a fertőző betegségek 80 százaléka közvetlen érintkezés útján terjed. **Néhány óra leforgása alatt 500-1000 baktérium is megtelepedhet a tenyerünkön és az ujjainkon,** szennyezve a felületeket, amelyekhez hozzáérünk. **Egyes baktériumok húsz percig, mások akár órákig, hetekig is képesek életben maradni és fertőzni.**

A leggyakoribb piszkos kéz által közvetített fertőzések **a légúti fertőzések** (nátha, influenza, tüdőgyulladás), **a fertőző hasmenéses megbetegedések**, bizonyos típusú **májgyulladások**. A baktériumok és vírusok terjedésének megakadályozásához a szappanos kézmosás a legjobb, legegyszerűbb és leghatékonyabb módszer.

Szomorú adat, hogy a fejlődő országokban még napjainkban is több mint három és fél millió 5 év alatti kisgyerek hal meg hasmenéses megbetegedésben és tüdőgyulladásban, pedig **alapos kézmosással a hasmenéses megbetegedések száma átlagosan 45 százalékkal, a légúti megbetegedések száma pedig 23 százalékkal csökkenthető!**

Nagyon fontos, hogy már gyerekkorban tudatosuljanak az alapvető kézhigiénés szabályok és rutinná váljon a helyes kézmosási gyakorlat.

Kezet gyakran kell mosni, különösen étkezés vagy ételhez nyúlás előtt, köhögés és tüsszentés után, toaletthasználat után, hazaérkezés vagy az iskolába, a munkahelyre való megérkezés után, szennyezett felületek, illetve állatok érintését követően.

A helyes kézmosás 5 lépése:

1. Nedvesítsük meg a kezünket, használjunk meleg vizet!
2. Szappanozzuk be a kezünket! Ehhez megfelel a közönséges, nem antibakteriális szappan is.
3. Dörzsöljük át a kezünket legalább 20 másodpercig! Mossuk meg a tenyeret, a kézfejet, a csuklót, az ujjak közét és a köröm alatti részt is (ehhez körömkefét is használhatunk)!
4. Öblítsük le a kezünket bő, folyó vízzel!
5. A kézmosást követően kerüljük az agyonhasznált törülközőket! Ha nem áll rendelkezésre tiszta és száraz törülköző, részesítsük előnyben a papírtörülőt vagy a falra szerelt kézszáritót!

Ha nem jutunk el mosdóba, nagyon hasznosak a víz nélkül is alkalmazható alkoholos kézfertőtlenítő folyadékok vagy gélek is.

Ne érintsük vagy dörzsöljük a szemünket, orrunkat, szánkát, mert a kórokozók szennyezett kézzel bejuthatnak a szervezetünkbe!

**Farkas Ildikó megválasztott polgármester a
2014. október 1-jén megtartott fórumon
elhangozott beszéde**
(változtatás nélkül közöljük)

„Nagyon röviden szeretnék ma bemutatkozni, hiszen úgy gondolom, hogy mindenki ismer, mint ahogy én is ismerem kis községünk valamennyi lakosát. Szüleimmel 1989-ben, tízéves gyermekként költöztem Kunadacsra, azóta is itt élek, férjemmel itt alapítottunk családot, itt neveljük gyermekünket. 2000-ben kezdtem a Kunadacsi Polgármesteri Hivatalban dolgozni. Itt ismerkedtem meg a közigazgatás minden munkaterületével, a helyi emberekkel és az életkörülményeikkel. Itt szerettem meg a közigazgatást és itt döntöttem el, hogy ez a szakma lesz az én életpályám. A Corvinus Egyetem Államigazgatási Főiskolai Karán már felnőtt fejjel, a mindennapi munka mellett szereztem igazgatásszervező diplomát. A tanulást nagyon fontosnak tartom, és vallom, hogy a fejlődés érdekében folyamatosan tovább kell magunkat képezni. Az évek során igyekeztem a közigazgatás minden területén a szakmai tudásomat, ismereteimet gyarapítani. 2010-ben közbeszerzési referens, majd 2012-ben államháztartási mérlegképes könyvelő képesítést szereztem. 2010 óta a napi munkám során európai uniós beruházások és fejlesztések teljes körű lebonyolításával foglalkozom, a pályázatrústól a megvalósításig. Városfejlesztési irodavezetőként nem csak az önkormányzat, hanem a társadalmi szervezetek, egyesületek, alapítványok működését is segítem.

A korábbi választáson az Önök szavazatinak köszönhetően tagja lettem Kunadacs Község Önkormányzat Képviselő-testületének. Azóta a falu alpolgármestereként veszek részt a település életében. Köszönöm szépen a segítségüket, a támogatásukat és az eddigi bizalmukat.

Számomra mindig fontos volt kis településünk helyzete, annak a közösségnek az életében való aktív részvétel, ahol a mindennapjainkat éljük, ahol a gyermekeinket neveljük. A családi háttérrel és a közigazgatási múltam megtanított arra, hogy az embereket tisztelni és szeretni kell, és meg kell becsülni azokat az értékeket, melyekkel már rendelkezünk. Munkám során mindig a település lakosait szolgáltam, és szolgálom most is, igyekszem mindig segíteni, előmozdítani Kunadacs továbbfejlődését akár közvetlenül, akár közvetett módon. Örömmel tölt el, hogy az elmúlt években megértésben és szeretetben tudtunk együtt dolgozni.

A legnagyobb hangsúlyt a magam részéről a folytonosságra, a megkezdett sikeres munka folytatásának szándékára szeretném helyezni.

Legfontosabb feladatunk a jogszabályok által előírt kötelező feladataink maradéktalan ellátása, emellett pedig – lehetőségeinkhez mérten – valamennyi pályázati lehetőséget meg kell ragadnunk, annak érdekében az itt élő emberek életminősége javuljon, és Kunadacs továbbfejlődhessen.

Célom a takarékos gazdálkodás megtartása mellett a zavartalan működés biztosítása, az önkormányzati vagyontárgy megőrzése, gyarapítása, és hogy a községünk mindannyiunk elégedettségére fejlődjön.

A szennyvízberuházást követően az egyik legfontosabb feladatunk a település belterületi útjainak javítása, felújítása. Saját forrás terhére kisebb szakaszok karbantartási, felújítási munkálatait tudjuk csak elvégezni, a teljes körű megvalósítás csak pályázati támogatás igénybevételével valósulhat meg.

A munkahelyek teremtése évek óta nehéz kérdés a községben. Sajnos településünk adottságai nem ösztönző jellegűek a vállalkozások számára. Bízom abban, hogy a 2014-2020-as időszak pályázati lehetőségei, melynek egyik fő célja „a munkahelyteremtés a vidéken”, a mi településünk számára is pozitív változást hoznak. Továbbra is a közfoglalkoztatás és a közmunkaprogram keretében biztosítunk itt helyben foglalkoztatást.

A költséghatékony működés megteremtése érdekében intézményeink, elsősorban az óvoda korszerűsítése, felújítása szükséges. Pályázati támogatásokkal, megújuló energetikai beruházások megvalósításával jóval gazdaságosabb működést tudunk elérni, ami pár év alatt már meghozza a gyümölcsét.

Az iskolánkban jogszabályváltozás következtében – sajnos – már nem az önkormányzat a fenntartója. Mégis nagyon fontosnak tartom a napi kapcsolattartást, az iskola működésének segítségét, támogatását a gyermekeink érdekében.

Az itt élők jó közérzetének megteremtéséhez feladatunk a játszótér, parkok és a zöldfelületek felújítása, a fásítás és a parkosítás.

Önkormányzatunk az év elején a közbiztonság megőrzése érdekében térfigyelő kamerarendszer kiépítésére nyújtott be pályázatot a Belügyminisztériumhoz, mely támogatásban még nem részesült. A falu nyugalma és a lakosság biztonsága érdekében minden lehetőséget meg kell ragadnunk a jövőben is ezen beruházás megvalósításához.

A elmúlt években Tanyaprogram keretében felépült a paprika szárító és őrölő üzem. Az üzem már rendelkezik működési engedéllyel, és a 100 % önkormányzati tulajdonban lévő Nonprofit Kft. működteti. A jövőben a széles piacutatóst követően lehetőségeinkhez mérten tervezzük a szolgáltatások bővítését is.

Nagy hangsúlyt kell fektetni a vállalkozók, a termelők és a kisebb gazdálkodók fejlesztéseinek, pályázatainak támogatására, segítségére. A helyi vállalkozásokat be kell vonni a település fejlesztésébe. A termelőknek és a gazdálkodóknak információs napok szervezésével biztosítjuk a támogatási lehetőségeik feltárását. Fontos a vidékfejlesztési pályázati forrásokra való közös felkészülés és a pályázatok megvalósításában az együttműködés.

Szeretném megőrizni a hagyományainkat és méltó módon átadni a gyermekeinknek. Ennek érdekében fontos a szoros kapcsolattartás, az együttműködés az egyházakkal, a civil szervezetekkel és a helyi közösségekkel.

A társadalmi szervezeteink szerepe jelentősen megerősödött az elmúlt években. A közösségért tenni akarók aktívan részt vesznek a falu kulturális, társadalmi életében. Azt gondolom, hogy az ilyen, alulról jövő építő jellegű kezdeményezéseket továbbra is támogatni, ösztönözni és segíteni kell.

A gyermekek és a fiatalok szabadidejének szervezésére és hasznos eltöltésére még nagyobb hangsúlyt kell fektetni, melyhez a művelődési ház megfelelő helyszínt és szakmai háttérrel biztosít.

Fontos a településen élő idős emberek folyamatos segítése és támogatása. A szolgáltatások elérését biztosítani kell a számukra.

Talán az egyik legnehezebb feladatunk a falu lakosságmegtartó szerepének erősítése. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk annak érdekében, hogy a fiataljaink legalább egy része itt maradjon, itt alapítson családot. Az elvándorlás problémája nagyon összetett kérdés, elsősorban a gazdasági környezetnek, a közeli városoknak, a régióknak van ebben meghatározó szerepük. Mi egyet tudunk tenni: az élhető, biztonságos, szép környezet megteremtésében tudunk segíteni. A településen szükséges az aktív, sikeres és széles látókörű fiatalokat megszólítani, velük együtt kell gondolkodni, ötleteiket, javaslataikat figyelembe kell venni.

Úgy gondolom, hogy az előttünk álló kihívások, nehéz, de nem lehetetlen feladatok. Tudatos és fegyelmezett munkával megvalósíthatók. A sikerhez egységes közösségre van szükség.

Gróf Széchenyi Istvántól idézek: „Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen.”

Én az összefogásban, az együttgondolkodásban és közös munkában hiszek. Erre az elmúlt években folyamatosan volt példa itt Kunadacson, ezt szeretném megőrizni és erősíteni. Ehhez kérem az Önök támogatását az elkövetkező választáson és a jövőben is.

Köszönöm szépen, hogy jelenlétükkel megtiszteltek a mai napon. Esetleg ha kérdésük van, szívesen fogadom.”

Farkas Ildikó

Mi történt a Kunadacsi Igazgyöngy Óvodában eddig?

Ebben az évben is megkezdjük a munkát. Az új gyerekeket izgatottan vártuk. Ilyenkor mindig van bennünk egy kis félsz, hogy meg tudunk-e felelni a kihívásnak. Szerencsénk volt, mert a gyerekek a nehézségek ellenére elfogadtak bennünket, és úgy érzem, hogy elég könnyen megszokták a viszonylag kötöttebb óvodai életet. A dolgunkat az is nehezítette, hogy szeptemberben, amikor még mi is csak ismerkedünk egymással, átestünk egy ellenőrzésen, ahol egy a gyerekek számára egy idegen óvó néni figyelte őket, hogy milyen ügyesek. Ez náluk nem okozott semmilyen gondot, szívesen beszélgettek a vendéggel. A szülői értekezleten megbeszéltük, hogy az eddigi jó gyakorlatnak megfelelően ebben az évben is bérletet váltunk a Kerekegyháza által szervezett Bábszínházi előadásokra. A szülők vállalták, hogy kifizetik a külön buszt. 2014. október 7-én megnéztük az első bábelőadást. A mese címe: Róka Rudi füstölög. A gyerekek nagyon élvezték a buszozást és az előadást. A mese története nagyon tanulságos volt. A gyerekeknek a maguk nyelvén megmutatták a színészek, hogy milyen veszéllyel jár az, ha cigarettáznak és isznak. A szülőknek nagy élvezettel mesélték, amit láttak.

2014. október 8-án reggel lovas kocsikkal a két csoport elindult egy tanyára, ahol már nagy szeretettel vártak bennünket. A szülők és a nagymama frissen szedett herét adtak a gyerekeknek, akik tapasztalták, hogyan kell és lehet megetetni a kiskecskéket a kezükből. Az édesapa minden vállalkozó kisgyereknek lehetőséget biztosított a felügyelete alatt, hogy megsimogassanak egy lovat. A gyerekek azután kezet mostak, a család pedig megvendéglelt egy kis hazai süteménnyel, egy kis rágsálni valóval és üdítővel. Ezután a jól felszerelt udvaron játszottunk egy kicsit, majd felszálltunk a kocsikra és az úton énekelve és kellemesen elfáradva visszaindultunk az óvodába. Az édesanya egész látogatásunk alatt fényképezett. Az óvodában elfogyasztottuk a finom ebédet és mindenki pihenőre tért, ki az óvodában, ki pedig otthon. A gyerekek nagyon élvezték a kirándulást, és élményekben gazdagon tértek haza. Megköszönöm a családnak, a lovas kocsik gazdájának és a hajtóknak, hogy lehetővé tették nekünk ezt a nagyon különleges kirándulást.

Az Országos Könyvtári Napok keretén belül 2014. október 13-án a csoportok külön-külön ellátogattak a könyvtárba, ahol a kisteremben vetítéssel egybekötve meghallgattuk a könyvtáros néni felolvasásában az Égi erő paszuly című mesét. A gyerekeknek nagyon tetszett, és egy szép énekkel köszönték meg a mesét. Október 17-én délután 13 órakor azokkal a gyerekekkel, akik itt maradtak és azokkal, akiket a szülők visszahoztak a sportsarnokba, megnéztük A három kismalac interaktív bábjátékot. A gyerekek közreműködésével játszotta el az előadó a mesét. Akik ott voltak, nagyon élvezték a játékot. A közreműködő gyerekek különösen.

Az idén is lehetőségük van lovaglásra, angol nyelvtanulásra, és hittanfoglalkozáson való részvételre. Az első foglalkozások már megtörténtek, a gyerekek aktívan részt vettek rajtuk. Remélem, hogy az elkövetkező hónapok is legalább ilyen mozgalmassak lesznek a gyerekek számára. Megígérem a nevelő társaim nevében, hogy mi igyeksznünk ezért mindent megtenni.

Ujváriné Anci óvó néni

Országos Könyvtári Napok

2014. október 13-20 között került megrendezésre az idei Országos Könyvtári Napok. Ennek keretében a kunadacsi gyerekeknek 5 programmal kedveskedtünk.

Pályázatok a könyvtári napok alkalmából

Idén két pályázatot hirdettünk az iskolások között. Mindkét témában értékes, izgalmas és kreatív pályamunkákat kaptunk. Köszönjük a gyerekeknek a munkát, a tanároknak pedig a segítséget!

„Készíts egyedi társasjátékot!” c. pályázat nyertesei:

Küldődj: **Fister Dorina és Ripka Anna**

Fődij: **4. osztály**

„Régi képek új szereplőkkel” c. pályázat nyertesei:

Küldődj: **Kecskeméti Anna, Fister Dorina, Somogyi Kata**

Küldődj: **Taskó Máté, Taskó Szabolcs**

Fődij: **6. osztály**

Gratulálunk a nyerteseknek!

Meseolvasás a könyvtárban

Október 13-án a könyvtári napok keretében meghívtuk az ovisokat egy délelőttre. Az égi erő paszuly című népmesét mondtuk el nekik. A piciknek nagyon tetszett a könyvtári „Kuckó” is, ahol sok játék és képeskönyv várta őket. Sajnos játszani már nem maradt idő, majd legközelebb bepótoljuk. A meséért cserébe kaptunk egy szép éneket, amit ezúton is köszönünk szépen.

A három kismalac az iskolában

Október 17-én pénteken eljött a kicsikhez Kisteleki Zoltán művész úr, akitől kaptunk egy interaktív előadást A három kismalac címmel. A gyerekek nagyon jól szórakoztak, nagyon aktívak voltak: még a mese főhőseinek szerepét is vállalták. A hangulat fergeteges volt, a sok gyerek nevetése betöltötte a tornatermet. Összesen nyolcvanegyen vettek részt az előadáson. Köszönjük a részvételt, reméljük, hogy máskor is lesz lehetőségünk elhozni egy ilyen színvonalas előadást.

Láss velünk, hogy együtt lépünk!

Október 18-án szombaton eljött a felsősökhöz a Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesületének két munkatársa, akik megmutatták, hogy lehet élni úgy is, ha mások vagyunk. Az előadáson elhangzott, hogy milyen fogyatékoságok léteznek, mit kell róluk tudni, és hogyan kell hozzájuk állni. Az előadás után megismerhettek és kipróbálhattak olyan eszközöket, amelyek a vakok és gyengénlátók mindennapjait segítik, mint a fehér bot, vagy a Braille-írás. Érdekes volt tapasztalni, milyen bekötött szemmel kiönteni egy pohár vizet, vagy a fehér bottal közlekedni. Láttunk néhány olyan elektromos készüléket, ami hangosan is kimondja a számokat, mint a mérleg vagy a számológép. Egy olyan készüléket is hoztak, amely hangosan megmondja, hogy milyen színnel van dolgunk. Az előadók egyike látássérült, a másik úr pedig mozgáskorlátozott, így nagyon jól tudták, miről beszélnek. Az egyesület a megyében több helyen is tartott már ilyen érzékenyítő előadást. Céljuk, hogy az egészséges emberek hozzáállásán változtassanak.

Az Országos Könyvtári Napok összességében jól sikerült, országos szinten rekordot döntött. Összesen 5355 programot szerveztek az országban, ebből 5 a miénk volt. Köszönjük a részvételt!

Hrucsár Mili

Kis eső, nagy jókedv

Augusztus óta minden hétfőjén zeneszótól volt hangos a sportcsarnok és környéke. Ismét szüreti mulatságra készültünk. Az izgalommal teli várakozás közben felváltva hajtogattuk a díszeket, telefonáltunk, ruhákat készítettünk elő, megint telefonáltunk, kalapokat, csizmákat kerestünk és közben csörgött a telefon...

Végre eljött a várva várt hétvége. Pénteken nagyon sokan jöttek segíteni, így a díszítéssel és az ipari mennyiségű zöldség tisztításával is gyorsan végeztünk.

Szombaton nagyon sokat tekintgettünk az égre: esik, nem esik? Mindnyájunknak jó érzés volt látni, hogy a néha eleredő eső senkit nem futamított meg attól, hogy részt vegyen a felvonuláson. A közel 60 fogattal érkező táncosokat, részt vevőket mind a négy megállóban lelkes nézősereg várta. Itt szeretnénk óriási köszönetet mondani mindenkinek, aki hozzájárult a nap sikeréhez. Köszönjük a finom sütitket, pogácsákat, az önkormányzat bőséges vendéglátását, a polgárőrök lelkes munkáját, az iskola segítségét. Köszönjük a felajánlott tombolatárgyakat. Köszönet illet mindenkiket, aki segített a díszítésben, takarításban.

A felvonulás után finom vacsora várta a résztvevőket. Papp Fecó és Varga Robi olyan finom gulyást főzött, amit 300 vacsoravendég sokáig emlegetni fog.

A bál kezdetét a polgármesteri köszöntő és a kunadacsi nyugdíjas klub kedves, szüreti dalsokra jelezte. Nekik is köszönjük, hogy mindig aktív, lelkes résztvevői rendezvényeinknek.

Megtelt a tornacsarnok és hajnalig tartó, vidám mulatságban vehetett részt minden kedves vendégünk.

Reméljük, hogy mindenkinek tudtunk néhány vidám, gondtalan órát csempészni az életébe. Igaz, hogy Kunadacson a szőlőszüretnek nem lehet hagyománya, de ilyenkor a paprika, dohány, kukorica és egyéb növények betakarításának végéhez közeledve mondhatunk köszönetet a termésekért és persze a sok-sok munkáért, ami ezzel jár.

„Szelíd, szép ősz
Jó, hogy jöttél
Szeretünk. Megköszönjük
Amit hoztál minenkünk”

Köszönetnyilvánítás

Hagyományteremtő szándékkal október első szombatján, idén is megtartottuk szüreti rendezvényünket.

Kunadacs Község Önkormányzata ezúton mond köszönetet az Összefogás Kunadacs Jövőjéért Egyesületnek és minden kedves kunadacsi lakosnak, aki bármilyen módon hozzájárult az idei szüreti felvonulás színvonalas és vidám hangulatú lebonyolításához!

Bízunk abban, hogy az elkövetkező években az Önök támogatásával sikerül a hagyományainkat továbbra is megőrizni és közösen ünnepelni!

Kunadacs Község Önkormányzata

Népzenei találkozó Kunadacson

Október 23-án az Életet az Éveknek Népdalkör megrendezte a már hagyományossá vált népdalos találkozóját a művelődési házban.

A meghívást minden település elfogadta, így velünk énekelt Dunavecse, Kunpeszér, Lajosmizse, Solt, és Tass. Kiváló népdalcsokokkal készült minden klub, emellett szólóénekes is fellépett, garantálva a jó hangulatot. Ebéd után a kunpeszéri kör egy szindarabot adott elő, majd Bódogné Kati néni szavalt a tőle megszokott magas színvonalon.

Ezúton köszönöm mindenkinek, aki támogatott és segített minket a rendezvény megszervezésében!

„A zene hatalmas dolog. Egy dal megváltoztatja a kedved,
emléket teremt, megváltoztathatja az életedet.”

Molnárné Terike

Műsor október 23. emlékére

Október 22-én az iskola megemlékezett az 1956-os eseményekről. A műsort eredeti videófelvételek és az énekkar megszokott magas színvonalú előadása tarkította. Az előadást a polgármesteri beszéd zárta.

Köszönjük az iskolának a színvonalas előadást.

Nyiraty Gábor: Holtak napján

Gyertyafénnyel kirakott útvessző,
ünneplőbe bújt most minden temető,
hova a Holtak lelkei visszatérnek,
s felvillan arcuk az esti fényben,
ahogy a sírkövek tetejéről körbe néznek.
Az Élők hada ellepi a holtak kertjét,
felverve annak egész éves csendjét,
de boldogok, akiket szeretnek, s szerettek,
s mosolyog az is, akit már feledtek,
mert a gyertyalángok cikázó melegében,
megtelik fénnel minden kóbor lélek.

Jó tanácsok télre - az immunrendszer erősítésére

Ebben az írásban elsősorban természetes gyógymódokat ajánlok, amiket bárki szabadon alkalmazhat otthonában. A népi gyógyászat jól kipróbált praktikái ezek, melyek hatásosak és még pénztárcakímélők is. A patikaszerkekről épp elég reklámot láthatnak a televízióban.

Hideg van, az ég szürke... Amikor odakint barátságtalan az idő, gyakran érezzük magunkat rosszkedvűnek, erőtlennek, és hajlamosabbak leszünk arra is, hogy megbetegedjünk. Vajon a vitaminok, a fényterápia és a hagymatea tényleg kiutat jelenthet ebből a borongósságból? Az extra vitaminneménység erősíti az immunrendszert. De nem mindegy, hogy ezeket a szervezetünk számára értékes anyagokat közvetlenül vagy feldolgozott formában fogyasztjuk-e!

A bevásárlóközpontokban alig észrevehető a szezonális változás. A globalizáció „eredményeképp” egész évben lehet friss zöldséget és gyümölcsöt vásárolni, beleértve az egzotikumokat is. De attól, hogy valami frissnek néz ki, még nem biztos, hogy egészséges!

Jó tudni! Minél hosszabb ideig tárolják a zöldséget, a gyümölcsöt, és minél tovább tart a szállításuk, annál kevesebb vitamint tartalmaznak. Egészségünk érdekében tehát jól tesszük, ha megpróbálunk valóban friss szedésű, szezonális növényi táplálékot beszerezni, még ha télen szerényebb is a kínálat.

A vörös, a fehér fejes káposzta, a bimbóskele, a burgonya, a spenót, az alma és a körte a téli hónapok természetes vitaminforrásai. A gyümölcsöt lehetőleg ne hámazzuk meg, mert közvetlenül a héj alatt raktározódik el a legtöbb vitamin! A zöldséget is hagyjuk meg természetes állapotában, vagy főzés helyett pároljuk! Magas hőfokon megsemmisülnek a vitaminok.

A friss növényeket, miután hazavittük, ajánlott azonnal feldolgozni vagy betenni a mélyhűtőbe. Tápanyaguk, ízük és küllemük tekintetében a mélyhűtött élelmiszerek majdnem azonosak a friss táplálékokkal, feltéve, ha nem adnak hozzájuk sót, zsírt vagy szószot.

Ha valaki házilag szeretne élelmiszereket fagyasztani, akkor azokat előzőleg forrázza le! Ennek a módszernek köszönhetően változatlan marad a zöldségek, gyümölcsök színe és vitamintartalma.

A tabletta, por, szopogatós vagy vízben oldódó szintetikus vitaminok kevésbé hatékonyak.

Aki télen is vigyázni szeretne az egészségére, a bevásárlócédlájára írjon fel olyan élelmiszereket is, mint például a búzacsíra! A rügyekben, csírákban nagyon sok hasznos ballasztanyag és vitamin - C, B1, B2, E és niacin - található. Különböző salátákhoz is adhatjuk őket.

Háziszerek téli fertőzések idején

Kivi-mangóturmix meghűlés ellen - A kivi olyan sok C-vitamint tartalmaz, hogy már egyetlen gyümölcs fedezi a napi szükségletet. A turmixhoz vágunk össze két kivit és egy mangót! A gyümölcshúst addig turmixoljuk, amíg krémes állagú lesz! Adjunk hozzá mézet, s frissen kanalazzuk el! A mangóban a C-vitaminon kívül található még idegerősítő B-vitamin, valamint fontos ásványi anyagok és nyomelemek is. Ezenkívül a benne levő cink segít a meghűléses betegségek megelőzésében.

Nyákoldó hagymatea - A hagyma gyulladáscsillapító hatású, sok benne a C-vitamin, és elpusztítja a kórokozókat. Két darab hagymát aprítsunk fel, majd egy darab szegfűszeggel és egy kakukkfűággal főzzük meg fél liter vízben! A főzetet hagyjuk állni 6 óra hosszáig,

evőkanálnyit vegyünk ki belőle, és kevés hagymamaradékkal és egy csésze tejjel forraljuk fel! Ebből a folyadékból mindennap igyunk meg 1-3 csészével!

Torma-mézmix és torma-túrópakolás a nátha ellen - A tormakúrához kevés tormapépet keverjünk össze ugyanannyi mézzel! Aki túl csípősnek érzi a tormát, keverjen hozzá finomra reszelt sárgarépát is! Annak érdekében, hogy ez a házilag előállított gyógyszer valóban csillapítsa a köhögést és a meghűlés egyéb kellemetlen velejáróit, naponta maximum 3-szor fogyasszunk el belőle egy evőkanálnyit! Erős köhögés esetén a torma javítja a torok vérkeringését és oldja a lerakódott nyákat. Erősen irritáló hatását enyhíteni lehet, ha sárgarépát keverünk hozzá, rásimítjuk egy kendőre, majd ezt néhány percre a mellkasra helyezzük. Hatására a légső görcse feloldódik, és a beteg ismét szabadon tud lélegezni.

Forró burgonyapakolás az orra - A forró burgonyából készült pakolás segít a melléküreg-gyulladás kísérő panaszok enyhítésében. Hámazzunk meg pár szem burgonyát, főzzük puhára, majd egy tálban törjük össze kevés tejjel! A forró burgonyapürét ujjhegynyi vastagságban helyezzük rá textilszabkendőre! A zsebkendőből formáljunk hosszúk kis csomagot, és tegyük rá az orra! A burgonyakúra oldja a nyákat és csillapítja a fájdalmat.

Inhalálás tengeri sóval - Az orrdugulást megszüntethetjük tengeri sós inhalálással. Háromkanálnyit, gyógyszerárban kapható tengeri sót oldjunk fel két liter forró vízben! A beteg hajoljon a gőzölgő tál fölé, és 10 percig lélegezzon mélyeket, a fejére terítsünk törülközőt! A só fertőtleníti és oldja a nyákat.

Természetes antibiotikumként hat a grapefruitmagcsepp - a nem keserűt kisgyerekek és érzékeny gyomrúak is szedhetik. 30 cseppet tegyünk 4-6-szor a teába, és 10-14 napig, megelőzőként pedig 3-6 hétig 2-3-szor 20 cseppet fogyasszunk.

Elég a téli depresszióból!

A szitáló eső és a hosszú éjszakák hónapjait sokan száműznék a naptárból. A téli depresszió sajnos általános jelenség. Az érintettek kedvetlenségre és tartós kimerültségre panaszkodnak. Mivel nincs napfény, mohón kívánják az édességet és legszívesebben egész nap az ágyukban maradnának. A fénykúra, a kiadós séták a hideg, tiszta levegőn és a sport csupán néhány megoldás a téli búskomorság elűzéséhez.

A téli depresszió oka leggyakrabban a csökkent fényintenzitás és a nappalok rövidege. Aki csupán néhány napig érzi magát levertnek, annak nem kell aggódnia a lelkiállapota miatt. Probléma akkor van, ha a lehangoltság mellé alvászavarok, örömtelenség és életuntagság is társul, és ez az állapot egy hét után sem múlik el. Ilyenkor ajánlatos orvoshoz fordulni.

dr. Kovács Gyula

Kunadacs Község Önkormányzata

Felelős kiadó:

Farkas Ildikó

Felelős szerkesztő:

Szántai József

Szerkesztőség címe: 6097 Kunadacs, Kossuth L. u 51.

Tel/Fax: 76/ 558-213

E-mail: kunadacsibarangolo@gmail.com

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Nyomda: **PixelGraf Stúdió**

A szerkesztőség a hozzá érkezett cikkeken a tartalmi, helyesírási és stilisztikai hibákat javítja.

A rendelkezésre álló hely függvényében - a tartalmat nem érintő módon - a rövidítés jogát fenntartjuk!